

Niet-menend aanbod van genade

Uit het boekje *Behoudend maar niet behouden* (Petrus Coudekercke, 2009)

Is het aanbod van genade nu welmenend voor allen - of niet? Deze vraag heeft al eeuwen lang de theologische gemoederen bezig gehouden. Toen ik onlangs hierover wat las in een artikel, moest ik ineens met mijn ogen knippen. De vraag of het aanbod van genade welmenend is of niet, kan slechts met 'ja' of 'nee' beantwoord worden. Als het aanbod niet welgemeend is, dan is het niet-gemeend, lijkt me zo. Is er in het laatste geval dan eigenlijk wel sprake van een aanbod? Nee, zeggen dan bijvoorbeeld hypercalvinisten. Die redeneren dat als God de zaligheid werkelijk aan allen aanbiedt, dat ook bij allen toegepast zal worden. Aangezien straks zal blijken dat niet iedereen zalig zal worden, heeft God dat dus niet gewild. Je moet de beloften dus *voorstellen* in plaats van aanbieden.

Maar deze redenering lijkt me op z'n zachtst gezegd niet juist. God wil bijvoorbeeld ook niet dat mensen zondigen, en toch gebeurt dat. Dat zegt niets over Gods almacht, maar veel over de mens. Die kan zelfs Gods raad tegen hem verwerpen (Luk. 7:30). En verder, Jezus Zelf biedt toch alle hoorders Zijn genade aan? Een duidelijk bewijs hiervan is te vinden in Johannes 6:27, 29 en 32. *Mijn Vader geeft ú dat ware Brood uit de hemel*. U, zegt Jezus tegen Zijn toehoorders. En dat meent Hij toch? Anders zouden de tranen die Hij over Jeruzalem vergoot ook geen oprechte tranen (Luk. 19:41, Matth. 23:37) en Zijn droefheid over de verharding van de Joden slechts geveinsd (Mark. 3:5). En Paulus sprak alle Antiochiërs aan toen hij zei: *Wij verkondigen u de belofte .. dat door Deze u vergeving van zonden verkondigd wordt* (Hand. 13: 32, 38).

Verborgene agenda

Hoe dan ook, welk Godsbeeld krijg je nu eigenlijk door de genoemde redeneringen? Je wordt door eigen schuld als zondaar geboren. Je ligt bij wijze van spreken vanaf je geboorte op de lopende band, op weg naar de afstraffing en je mag hopen er nog eens afgehaald te worden. Er moet namelijk iets met je gebeuren waarop je zelf geen enkele invloed hebt. Er rest je in je leven slechts een poging om minder te zondigen, zodat de straf misschien nog wat mee zal vallen. En dat allemaal omdat God soeverein is.....

Hoe je verder ook over deze redenering denkt, het is wel consequent. En dat kun je m.i. niet zeggen van mensen die wel een welmenend aanbod van genade voorstaan, maar tegelijkertijd leren dat God niet de zaligheid van alle mensen op het oog heeft. Dat zou betekenen dat God je iets aanbiedt, terwijl Hij dat in feite helemaal niet voor je bedoeld heeft. Hij meent het dus gewoon niet, zeg maar. Een god met een dubbele agenda. In theologische termen wordt dan door sommigen wel gesproken over een geopenbaarde en een verborgen wil van God.

Laat ik dit nu eens, zoals ik eerder in dit boekje opmerkte, toepassen op m'n buurman. Hij zegt me dat ik altijd bij hem mag komen voor hulp. Ik weet echter dat hij een geopenbaarde wil en een verborgen wil heeft. Wat denk ik dan? Dat zegt hij nu wel, maar meent hij het ook echt? Kortom, hij zal de laatste zijn naar wie ik toe zou gaan. In mijn hart zou ik hem namelijk een onbetrouwbare kerel vinden, iemand op wie je helemaal niet aankan.

Scholastieke denkschema's

En hoe denken velen van ons, beïnvloed door die scholastieke denkschema's, diep in hun hart over God? Een kleine god eigenlijk ook, want juist een God die Zijn almacht voor een deel kan inperken en mensen echte verantwoordelijkheid geeft, is werkelijk almachtig.

Geloof ik dan niet in een geopenbaarde en een verborgen wil? Jazeker, maar niet dat die in *tegenspraak* met elkaar zouden zijn. Want in plat Nederlands heet dat gewoon liegen. En dat is onmogelijk voor God (Hebr. 5). En is er dan een uitverkiezing? Ook dat geloof ik. Maar zodra wij ons beperkte verstand daarop loslaten en gaan redeneren, komen we uit bij de god die van tevoren het gros van de mensen bestemd heeft voor de hel en hun daarvan ook nog de schuld geeft.

Ik wil overigens niet pretenderen dat ik helemaal begrijp hoe het werk van God en de verantwoordelijkheid van de mens zich tot elkaar verhouden. Mijn verstand is daarvoor veel te beperkt. Wat ik echter concludeer uit Gods Woord is dat er voortdurend een beroep gedaan wordt op de wil van de mens. Want als de Bijbel ergens duidelijk over is, dan is het wel over het feit dat zondaren in de eerste plaats verloren gaan om hun ongeloof (o.a. Spr. 1:24-27; Luk. 7:30, 10:16, 19:27; Joh. 12:48; Hand. 13:46; 2 Thess. 1:8, 2:10-12; Hebr. 10:29). Wenen en tandenknarsen zullen we, omdat we geen gebruik gemaakt hebben van het welgemeend aanbod van genade. Dat heet wroeging.

Onbegrijpelijke liefde

Wat een onbegrijpelijke liefde dat God nog niet terugkomt om de doden en de levenden te oordelen. Waarom eigenlijk? Omdat Hij niet wil dat enigen verloren gaan, maar allen tot bekering komen (2 Petr.3:9). Maar als de hemelse Rechter komt en wij zijn niet bereid, dan zal Hij met vlammend vuur wraak doen over degenen die het Evangelie ongehoorzaam geweest zijn (2 Thess.1:8).

Daarom: Heden, indien u Zijn welmenende stem hoort in het Woord, verhard u dan niet door (theo)logische redeneringen, maar laat u leiden. Wentel al uw (dwaal)wegen op de Heere en vertrouw op Hem; Hij zál het maken (zie Ps. 37:5).